

Ду Цзілун,

аспірант,

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К.Д. Ушинського»,

вул. Старопортофранківська, 26, Одеса, Україна

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ШКОЛЯРІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ ЕСТРАДНИМ СПІВОМ

У статті розглянуто питання залучення школярів молодших класів до естрадного співу. Зазначено роль музичного мистецтва у становленні особистості сучасних школярів, інноваційні зміни які відбулись у формах отримання музичної інформації, ризику, що виникають у зв'язку із не контрольованістю доступу учнів до її змісту, недостатньої художньої якості музики, яка тиражується мас-медіа та у соціальній мережі Інтернету. Схарактеризовано структуру естрадно-вокальних навичок в єдності таких компонентів, як: базово-фонаційні навички; навички виразно-естрадного виконавства; вокально-сценічні навички. Зазначено критерії цих компонентів: вокально-інтонаційний; художньо-виконавський; комунікативно-виконавський. Представлено методичку діагностики рівня сформованості в учнів вокально-естрадних навичок, сутність і результати досвіду формування у школярів навичок естрадного співу.

Ключові слова: естрадний спів, школярі молодших класів, методика формування естрадних навичок, методика діагностики.

У останні десятиріччя в культурному просторі суспільства з'явився в освітньому обігу новий феномен – активна прилюдна демонстрація виконавсько-творчої діяльності дітей молодшого шкільного віку в різних галузях мистецтва, зокрема, в естрадному співі. Причина цього явища криється, з одного боку, в широкій популярності естрадного мистецтва, що, на думку науковців, стало відчутною прикметою сучасного музичного життя, а також активності діячів шоу-бізнесу, для яких залучення дітей до конкурсних змагань і масових шоу – це сприятлива можливість розширити обрії свого впливу. З іншого боку, потрібно відзначити і тяжіння батьків, які усвідомлюють значущість всебічної розвиненості їхніх дітей, та зростання попиту на глибоку освіту, до якомога більш раннього залучення своїх дітей до гуртків раннього розвитку, занять танцями, гімнастикою, співом тощо.

При цьому ранні успіхи обдарованої дитини тішать самолюбство батьків та стимулюють залучення дітей до участі в конкурсах, розважальних програмах. Зазначимо також, що успіхи та популярність найбільш обдарованих дітей, які беруть участь у таких заходах, стають прикладом для багатьох інших, які бажать досягти аналогічних результатів і приєднуються до занять естрадним заради досягнення успіху й популярності. Натомість їх більш скромні природні вокальні завдатки потребують розробки спеціальної методики, яка б забезпечила формування в них навичок естрадного співу без негативних наслідків для збереження голосу дітей та формування в них музичного смаку.

Дослідження цих проблем, аналіз відеоматеріалів із записами виступів дітей засвідчують певну неготовність педагогічних кадрів до грамотної роботи зі школярами різного ступеня обдарованості, безсистемність освітнього процесу, залежність вибору репертуару від бажання дітей та їхніх батьків [4].

Все це свідчить про актуальність обґрунтування й розробки методики флотування у школярів молодшого шкільного віку навичок естрадного співу, аналізу цього процесу та його впливу на становлення внутрішнього світу дітей, їхні смаки, інтереси, моральне виховання, адже більшість науковців і практиків поділять думку Є. Землянської стосовно того, що молодший шкільний вік «...найбільш сприйнятливий до емоційно-ціннісного, духовно-морального виховання. При цьому недоліки виховання в цей період важко заповнити в наступні роки, а деформація вихованості школяра може відгукнутися негативними наслідками онтогенезу» [2, с. 31].

Мета статті – висвітлення досвіду проведення занять естрадним вокалом, які спрямовані на формування в дітей співацьких навичок як способу фонаційно-якісного, емоційно-виразного втілення художньо-образного змісту творів, які відповідають вимогам смаку й вікової відповідності.

Важливість значущості й цілеспрямованої організації музичного виховання дітей зазначали як вітчизняні, так і зарубіжні науковці, педагогічні практики, видатні діячі і музиканти (Н. Ветлугіна, П. Вейс, Л. Венгер, О. Запорожець, З. Кодаї, Г. Костюк, М. Леонтович, О. Леонтьєв, Д. Ельконін та багато ін.). При цьому саме спів відзначався як найбільш природний і доступний дітям вид активного музикування, натомість обмеження дітей астралним співочим мистецтвом може привести до залучення, за словами Дж. Белла, до «культурного авітамінозу» [1].

У дослідженнях останніх років, зокрема – у працях І. Щербіни, також зазначається, що в результаті того, що сучасні діти змалку залучаються до цифрових технологій, у них суттєво змінюються можливості, інтереси, улюблені види діяльності: адже діти чимало часу проводять в інформаційному Інтернет-просторі. При цьому діти набувають неабиякої ерудованості, натомість нерідко сприймають її некритично, зокрема слухають

музику, яка далеко не завжди відрізняється високим смаком, художньою цінністю й духовністю [7].

Узагальнюючи результати спостережень, учені характеризують зміни у таких психологічних особливостях сучасного учня, як посилення відчуття незалежності й критичного ставлення до дорослих, більша свобода від обов'язків, потреба у постійних змінах вражень (так звана «кліповість сприйняття»), загальне зростання кількості гіперактивних та схильних до аутизму дітей тощо [5].

Отже, приходимо висновку, що для музичної педагогіки сьогодні надзвичайно важливо оволодіти способами використання наявної ситуації з максимальною корисністю для музичного, художнього, особистісного становлення дітей.

Ці міркування спонукали до обґрунтування, розробки і перевірки ефективності методики занять з дітьми молодших класів естрадним співом на засадах гуманістичного, антропологічного, полікультурного, індивідуально-особистісного підходів, використання ідей яких сприяє всебічному розвитку музичних завдатків дітей, вихованню в них музичного смаку, творчої винахідливості, . культури сценічного поведіння, взаємин і спілкування.

Повістю поділяємо думку О. Полякової, яка у своєму дисертаційному дослідженні зазначає, що, спираючись на величезний інтерес школярів до естрадної музики, і особливо до пісенного естрадного жанру, педагогам необхідно навчитись удосконалювати їхні виконавські здібності на основі цілеспрямованої роботи з постановки голосу і розвитку слуху учнів; формувати їхній музичний смак на прикладах високохудожніх творів у рамках цього жанру; потребу в спілкуванні з музикою народного й класичного жанрів, стимулювати самостійність, творчу активність та ініціативу в пошуках інтерпретації творів, що виконуються [6, с. 3].

Все це пояснює те, що підґрунтям розробки методики формування вокально-естрадних навичок у школярів було обрано педагогічні принципи діалектичної єдності виховного, розвивального та освітнього напрямів педагогічного впливу; врахування генетично зумовлених чинників та впливу зовнішнього середовища на музичний розвиток дітей; наступності й систематичності в організації змісту навчання; обґрунтовано-оптимального добору навчального репертуару.

Основою розробки методики слугувало встановлення структури вокально-естрадної діяльності школярів, а саме такі компоненти: «базово-фонаційні навички», «навички виразно-естрадного виконавства». «естрадно-сценічні навички».

В основу розробки методики було покладено припущення, що її успішність визначається такими педагогічними умовами:

- відповідності організаційних форм, методів навчання та добору навчально-пісенного репертуару психологічно-віковим особливостям сприймання, почуттів і переживань учнів молодшого шкільного віку;

- поетапному ускладненню завдань фонаційно-базового, естрадно-виконавського та комунікативно-сценічного спрямування у їхньому взаємозв'язку й спрямованості на творче втілення дітьми характеру, художньо-образного змісту творів;

- встановленням на заняттях психологічного клімату, побудованого на довірливих і творчих стосунках; встановленні толерантних взаємин між учнем та іншими співаками в умовах творчої конкуренції; запобіганні прояву негативних рис характеру – заздрощів, недобррозичливості за рахунок формування у дітей соціально-цінних індивідуальних властивостей;

- збагаченням художньо-творчого середовища в житті дітей засобами розширення кола їхніх мистецьких вражень, стимуляції сімейного оточення до організації культурно-пізнавального дозвілля школярів, оптимізації користування дітьми сучасними інформаційно-комунікативними технологіями.

З метою апробації розробленої методики на базі шкіл, у яких здійснюється педагогічна практика студентів ПНПУ імені К.Д. Ушинського, а також вокально-естрадної школи «LegeArt» м. Одеса, було запроваджено експеримент, до якого залучалось 116 школярів 1–3 класів, з яких 58 учнів навчалися за експериментальною методикою.

Експериментальна робота здійснювалася за трьома логічними етапами. На першому, підготовчому етапі систематизувались власні та апробувались відомі способи формування у школярів співочих навичок; вивчався, добирався та систематизувався пісенний матеріал, який відповідав за змістом і складністю віковим особливостям сприйняття і вокально-слухового розвитку дітей; створювався банк даних з аудіо- та відеозаписами виконавства школярів у різних мистецьких жанрах і стилях – від класики до естради; готувався комплект фонограм до найбільш яскравих творів; розроблялась база посилань на цікаві й корисні дітям музичні сайти, зокрема з дитячими музичними кінофільмами, мультфільмами, репродукціями живопису, художніми фотографіями, що відповідали змісту різних пісенних творів; окремі методичні прийоми апробувались у процесі занять з учасниками гуртків естрадного співу.

На другому, формувальному етапі головна увага приділялась формуванню базових співочих навичок дітей у єдності з цілеспрямованим удосконаленням їхніх музичних здібностей та важливих для їхньої виконавської діяльності психологічних властивостей: здатності до концентрування і розподілу уваги, здійснення слухового й м'язового самоконтролю, формування музично-рефлексивної свідомості та навичок емоційно-вольової саморегуляції.

Провідними методами були: фонаційні вправи, що мали, здебільшого ігрову форму. Так, наприклад, в опрацюванні артикуляційних навичок застосовувались ігри на наслідування вимові й співу вчителя на різні складів (так – так – так; ні – ні – ні;

ох – ох – ох тощо). Для розвитку музичної пам'яті та формування навичок інтонаційно точного співу діти залучались до ігор типу «відлуння», «папуга» – на повторення музичних структур, які поступово ставали більш складними і продовженими – від окремих інтервалів, мотивів, фраз – до речень; застосувались також ігри-змагання, наприклад, «хто довше гудить на сопілці», в яких опрацьовувались навички співочого дихання, інтонування довгого, темброво-вирівняного вокального звука. Ігри-загадки слугували формою розвитку диференційованого сприйняття, тобто – слухового аналізу. Широко застосовувались також вільна імпровізація рухів рук та пересування по аудиторії під музичний супровід, які спрямовувались на розкріпачення загального стану корпусу дітей, удосконалення здатності до координованих, пластичних рухів, у яких виражаються емоційні стани, нарешті – завдання на регламентовані ритмові вправи з ритмовими блоками [4].

Ці вправи слугували також корисною формою психологічного розкріпачення дітей, удосконалення в них відчуття свого власного тіла, стимулювали емоційні прояви та почуття задоволення від музичної діяльності. Крім того, як зазначає І. Малишева, такі вправи на ритмопластику, за висновками дослідників, приносять дітям не тільки величезне задоволення, а й користь для їхнього здоров'я та емоційного благополуччя [5].

Формувались на цьому етапі в учнів також загальні уявлення щодо елементів музичної грамоти, зокрема, вироблялись навички орієнтації в типах мелодичного руху (спів з моделюванням мелодичної лінії руками, ігри на комбінування моделей різних типів звуковисотного руху, їх слухового впізнавання тощо); вдосконалювались метроритмові уявлення й навички школярів у таких іграх, як гра в музичний годинник для вдосконалення почуття метричної пульсації у різних темпах, плескання ритмових малюнків (чверті – долонями, вісімки – кулачками), за методикою Н. Кьон [4] тощо.

На третьому етапі пропонувались завдання на розуміння з дітьми пісенних творів як сольного, так і діалогічного та ансамблевого характеру. Обов'язковими елементами цього процесу були аналіз вербального тексту та його обговорення з дітьми, засобів музично-мовленнєвої та виконавської виразності, що мали враховуватись юними співаками, наприклад, пружність ритму, гостре стакато, легкість стрибків у мелодіях жартівливого характеру. З метою стимуляції самостійності юних співаків рішення щодо застосування тих чи тих прийомів виконавської виразності обирались в результаті обговорення з ними та спільного прийняття рішення.

У піснях діалогічного характеру дітей навчали ставитись до виконання як до результату сумісних дій. Крім того, застосувались ігри на музичне спілкування – імпровізацію діалогів з варіюванням емоційних станів: спочатку діти навчались імпровізувати музичні відповіді, а згодом – і «ставити музичні запитання».

Крім того, особлива увага зверталась на розвиток у школярів навичок самоконтролю й самооцінки, задля чого застосовувались «відео-selfi» з наступною оцінкою свого виконання самими учнями, перегляд групою учасників експерименту зроблених записів з перехресним аналізом та взаємним оцінюванням, яке здійснювалось за «правилом трьох зірок» (спочатку потрібно визначити три позитивних риси або якості у виконанні, а потім назвати помічений недолік).

Значна увага надавалась й збагаченню музичного досвіду дітей, його виходу за межі естрадного співу, з метою чого проводилися паралелі та аналогії між творами естрадного і класичного жанрів, активізувались асоціативно-художні уявлення дітей, здійснювався перегляд дитячих музичних фільмів та мультфільмів, спортивних змагань з музичним оформленням творами як естрадного, так і класичного різновидів (катання на льоду, художня гімнастика). Крім того, з батьками учнів проводилась роз'яснювальна робота щодо важливості всебічного збагачення в дітей досвіду сприймання мистецтва у його різних формах, відвідування концертів дитячої філармонії, художніх галерей тощо.

З цією метою було також створено у програмах Viber та Facebook кілька груп, до яких, за власним бажанням, увійшли батьки та діти, що створювало умови для обміну музичними новинами й враженнями. Завдяки цьому експериментатори також отримали змогу надавати рекомендації та привертати увагу учасників груп до творів, які вони вважали цікавими й корисними для музичного розвитку дітей.

На прикінцевому етапі роботи над твором увага приділялась формуванню в дітей невимушеної поведінки на сцені, вмінню спрямовувати свої зусилля на спів-спілкування із партнерами з музичного номеру, із слухачами, відчувати піднесеність і натхнення, емоційне задоволення від свого сценічного виступу.

З метою оцінювання результатів експериментальної роботи було розроблено методику діагностики, в основі якої було визначення критеріїв до кожного компонента структури естрадно-співацьких навичок. Так, компонент «базово-фонаційні навички» досліджувався за вокально-інтонаційним критерієм; критерієм компонента «навички виразно-естрадного виконавства» було обрано художньо-виконавський критерій; компонент «вокально-сценічні навички» оцінювався за комунікативно-виконавським критерієм.

Показниками зазначених критеріїв за базово-інтонаційним критерієм слугували:

- фізично-анатомічна готовність вокального апарату, ознаками прояву якого слугували стан співочої постави, міра вивільнення вокального апарату, стан здоров'я голосового апарату дітей;
- сформованість музичних здібностей як необхідної передумови вокально-виконавської діяльності – рефлексивно-координаційна узгодженість музично-слухових уявлень і

навичок їх повторення голосом, музично-ритмова координованість, розвиток мелодичної пам'яті;

- здатність до чистого інтонування, в основі якого лежить елементарне володіння вокальним диханням, активною артикуляцією, здатність о наслідування, забезпечена активними слуховими уявленнями та гнучкістю м'язоспівочого апарату [3].

Рівень сформованості у школярів вокальних навичок за естрадно-виконавським критерієм досліджувався за такими показниками:

- володіння навичками повторення мелодій із «гострим» естрадним ритмом» – зіставленням внутрішньо-тактових та між-тактових синкоп, пунктиру, тріолей;
- володіння навичками емоційно-виразного інтонування естрадних мелодій різного характеру;
- володіння навичками співу з мікрофоном за рахунок контролю і корекції гучності звучання, співу із застосуванням прийомів реверберації, напівшепоту тощо.

Сформованість естрадно-вокальних навичок за комплексно-комунікативним критерієм досліджувалося за такими показниками, як:

- володіння навичками співу одноразово з ритмізовано-танцювальними рухами;

- здатність до створення вокального-театралізованого образу засобами жестикуляції, міміки, атрибутики;
- здатність до координації своїх дій у спілкуванні з партнерами з вокального номеру.

За результатами констатувального зрізу, рівень сформованості вокально-естрадних навичок у більшості учнів перебував на низькому й задовільному рівнях (72,7%), на достатньому рівні було виявлено 31,0% школярів, на високому – 7,2% учасників експерименту.

Порівняні дані констатувального та прикінцевого діагностичних зрізів за зазначеними критеріями дозволили встановити, що в експериментальній групі 19,0% учнів досягли високого рівня сформованості вокально-естрадних навичок, 57,5% – достатнього рівня, а 16,1% та 7,5% школярів залишились на задовільному та незадовільному рівнях. У контрольній групі позитивні результати було визначено значно менш яскраво. Так, високого рівня досягло 7,1% школярів, достатнього – 32,2%, а найбільша кількість була виявлена на задовільному рівні (40,0%), а ще 20,7% – на незадовільному. Таким чином, ефективність застосованої методики було доведено.

Подальшого дослідження потребують проблеми навчання вокально-естрадних навичок обдарованих дітей, які відчують потяг до прояву в співочій діяльності сильних, «справжніх» почуттів та бажання співати «дорослий» репертуар.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Белл. Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Д. Белл; перевод с английского. – Изд. 2-ое, испр. и доп. – М.: Academia, 2004. – CLXX – 788 с.
2. Землянская Е. Н. Учебные проекты в развивающем образовании: методическое пособие / Е. Н. Землянская. – М.: МПГУ, 2017. – 75 с.
3. Гавацко Е. П. Формування вокальних навичок у вихованців студії естрадного співу Науково-методичний посібник / Е. П. Гавацко. – Ужгород, 2017. – 65 с.
4. Кён Н. Г. Развитие музыкальных способностей детей на уроках музыкальной азбуки / Н. Г. Кён // Музыкально-эстетическое воспитание детей 4-6 лет. – Одесса, 1991. – С. 8–25.
5. Малашевська І. Теорія та практика сучасної системи музичної освіти дітей молодшого шкільного віку / І. Малашевська // Людинознавчі студії. Педагогіка. – 2015. – Вип. 31. – С. 198–208. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2015_31_22.
6. Полякова О. И. Теоретико-методические аспекты использования ТСО в процессе обучения пению подростков: дисс... канд. пед. наук : 13.00.02. [Электронный ресурс] / О. И. Полякова. – Москва, 2003. – 213 с. – Режим доступу: <http://www.dissercat.com/content/teoretiko-metodicheskie-aspekty-ispolzovaniya-tso-v-protseesse-obucheniya-peniyu-podrostkov>
7. Щербина И. Поколение Z [Электронный ресурс] / И. Щербина. – Режим доступу: <http://womo.ua/analiziruy-eto-deti-pokoleniya-z/>

REFERENCES:

1. Bell, D. (2004). Gryadushcheye postindustrial'noye obshchestvo. Opyt sotsial'nogo prognozirovaniya [The Coming of Post-Industrial Society: A Venture in Social Forecasting]. (2nd ed., rev.). Moskva: Academia [in Russian].
2. Zemlyanskaya, Y. N. (2017). Uchebnyye proyekty v razvivayushchem obrazovanii [Educational projects in developing education]. Moskva: MPGU [in Russian].
3. Gavatsko, Y. P. (2017). Formuvannya vokalnykh navychok u vykhovantsiv studii estradnoho spivu [Formation of vocal skills of the students attending the pop singing studio]. Uzhgorod [in Ukrainian].
4. Kyon, N. G. (1991). Razvitiye muzykal'nykh sposobnostey detey na urokakh muzykal'noy azbuki [Development of children's musical abilities at the lessons of the musical alphabet]. Muzykal'no-esteticheskoye vospitaniye detey 4–6 let – Musicaal and aesthetic education of the children aged 4–6, 8–25 [in Russian].
5. Malashevskaya, I. (2015). Teoriya ta praktyka suchasnoi systemy muzychnoi osvity ditei molodshoho shkilnoho viku [The theory and practice of the modern system of musical education targeted to the children of primary

- school age]. Liudynoznavchi studii. Pedagogika – Human studies studios. Pedagogy, 31, 198–208. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2015_31_22 [in Ukrainian].
6. Polyakova, O. I. (2003). Teoretiko-metodicheskiye aspekty ispol'zovaniya TSO v protsesse obucheniya peniyu podrostkov [Theoretical and methodical aspects of the use of technical Means of education in the process of teaching singing to adolescents]. Candidate's thesis. Moskva. Retrieved from: <http://www.dissercat.com/content/teoretiko-metodicheskie-aspekty-ispolzovaniya-tso-v-protsesse-obucheniya-peniyu-podrostkov> [in Russian].
7. Shcherbina, I. Pokoleniye Z. Retrieved from: <http://womo.ua/analiziruy-eto-deti-pokoleniya-z/> [in Russian].

*Ду Цзилун,
аспірант Государственного учреждения
«Южноукраинский национальный педагогический
университет имени К. Д. Ушинского»,
ул. Старопортофранковская, 26, Одесса, Украина*

ОПЫТ ОРГАНИЗАЦИИ ЗАНЯТИЙ ШКОЛЬНИКОВ МЛАДШИХ КЛАССОВ ЭСТРАДНЫМ ПЕНИЕМ

В статье рассмотрены вопросы приобщения школьников младших классов к эстраднему пению. Актуальность статьи объясняется важной ролью музыки в становлении личности школьников и нарастающей тенденцией к ограничению интереса значительной части учеников эстрадно-песенным жанром. Это порождает потребность в разработке методики, которая предполагает не только формирование певческих навыков, но и развитие музыкальных и творческих способностей младших школьников, воспитания у них интереса к многообразному и богатому миру искусства.

Цель статьи – освещение экспериментального опыта занятий эстрадным вокалом с учениками младших классов, предусматривающего формирование у детей певческих навыков как способа фационно-качественного, эмоционально-выразительного и творческого воплощения художественно-образного содержания репертуара, соответствующего возрастным особенностям детей.

Критически осмыслена деятельность средств массовой информации в популяризации детских песенных шоу, концертов и конкурсов. Рассмотрены особенности музыкально-познавательной деятельности школьников нового «поколения Z», оснащенного современными цифровыми технологиями; усиление негативного влияния впечатлений, полученных в результате свободного доступа к музыкально-информационным источникам детей, не обладающих развитым художественным вкусом.

Охарактеризованы научные подходы и принципы, которые послужили основой разработки экспериментальной методики формирования навыков эстрадного пения у школьников младших классов: гуманистического, антропологического, индивидуально-личностного, поликультурного, использование идей которых способствует всестороннему развитию музыкальных задатков детей, воспитанию в них музыкального вкуса, творческой изобретательности, культуры сценического поведения, взаимоотношения и общения.

Представлена структура эстрадно-вокальных навыков в единстве таких компонентов, как базово-фационные навыки; навыки выразительно-эстрадного исполнительства; навыки эстрадно-сценического исполнительства, а также критерии оценивания степени сформированности у детей этих компонентов: вокально-интонационный; художественно-исполнительский; коммуникативно-исполнительский.

Обоснованы педагогические условия, необходимые для успешного обучения учащихся младшего школьного возраста навыкам эстрадного пения. Представлена поэтапная методика формирования вокально-эстрадных навыков учеников начальной школы, а также основные методы работы с ними, в числе которых – игровые формы ритмо-двигательных и вокально-интонационных упражнений; обучение пению на основе поэтапного усвоения систематизированных вокально-базовых и специфических эстрадных навыков; импровизационно-пластические и театрализованные формы интерпретации детьми песенного репертуара; использование современных информационно-коммуникативных и музыкально-технических средств с целью формирования у детей навыков самоконтроля и творческого общения.

Представлены сравнительные данные диагностических срезов, соответственно которым дети, обучавшиеся по экспериментальной методике, показали существенно более высокие результаты, что подтвердило ее эффективность.

Ключевые слова: эстрадное пение; школьники младших классов; методика формирования эстрадных навыков; методика диагностики

Du Jilong,
Post-graduate student at the State institution
"South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky",
26 Staroportofrankovskay Str., Odessa, Ukraine

EXPERIENCE IN ORGANIZING CLASSES OF PRIMARY SCHOOL PUPILS BY MEANS OF POP SINGING

The article deals with junior schoolchildren's involvement into the classes of pop singing. The topicality of the article is explained by the important role of music in the formation of the schoolchildren's personality and the growing tendency to limit the interest of a significant part of the pupils in the variety-song genre. This gives rise to the need to develop a methodology that involves not only the formation of singing skills, but also the development of the younger schoolchildren's musical and creative abilities and the education of their interest in the diverse and rich world of art.

The aim of the article is to highlight the experimental experience of pop singing with pupils of junior classes which provides for the formation of children's singing skills as a way of phonation- and quality-oriented, emotional-expressive and creative embodiment of the artistic-figurative content of the repertoire that corresponds to the children's age characteristics.

The activity of mass media in the popularization of children's song shows, concerts and competitions is critically interpreted. Some features of the musical-cognitive activity performed by the schoolchildren representing the new "Z-generation" equipped with modern digital technologies are considered; the strengthening of the negative impact of impressions obtained as a result of free access to music and information sources of the children who do not have a developed artistic taste is analysed.

The author describes the scientific approaches and principles that served as the basis for developing an experimental methodology for the formation of primary school pupils' singing skills: humanistic, anthropological, individual, personal, multicultural; the use of their ideas contributes to the all-round development of the children's musical talents, the upbringing of musical taste, creative ingenuity, culture of scenic behaviour, relationships and communication.

The structure of variety-vocal combined with such components as the basic phonation skills is presented; the skills of expressive-variety performance; the skills of stage-scenic performance, as well as the criteria for assessing their formation degree demonstrated by the children's regarding these components: vocal- and intonation-centred, artistic and performing, communicative and performing.

The pedagogical conditions necessary for the successful teaching of the primary school pupils' skills of pop singing are grounded. The step-by-step methodology facilitating the formation of the primary school pupils' vocal-variety skills is presented, as well as the basic methods of working with them, including game forms of rhythm-motor and vocal-intonational exercises; teaching children to sing on the basis of a phased assimilation of systematized vocal-basic and specific variety skills; improvisational-plastic and theatricalized forms of children's interpretation of the song repertoire; the use of modern information, communication, musical and technical means in order to develop children's skills of self-control and creative communication.

The comparative data of the diagnostic tests are presented according to which the children trained within the experimental methods demonstrated much higher results, which confirmed its effectiveness.

Key words: variety singing, primary school pupils, methods enabling the formation of the variety skills, methods of diagnosis.

Подано до редакції: 10.01.2018 р.

Рекомендовано до друку: 18.01.2018 р.

Рецензент: д.пед.н., професор А. М. Бозуш